

MUZNX02AGWKZ

MĚSTSKÝ ÚŘAD ZNOJMO

Odbor školství, kultury a památkové péče

Obroková 1/12, sídlo nám. Armády 1213/8, 669 02 Znojmo

SPIS. ZN.: SMUZN/33441/2020/OŠKaPP/Kr
Č. J.: MUZN 184290/2020
POVĚŘENÁ ÚŘEDNÍ OSOBA: Ing. Alena Krivánková
TEL.: 515 216 431
E-MAIL: alena.krivankova@muznojmo.cz
MOB.: 739 389 009

DATUM: 29.10.2020

ROZHODNUTÍ č. 429/2020

Městský úřad Znojmo – odbor školství, kultury a památkové péče (OŠKaPP), jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče dle § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a § 11 odst. 1 pís. b) zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád) v platném znění, vydává na základě žádosti, kterou dne 18.9.2020 podalo Město Znojmo, IČO 00293881, Obroková 1/12, 669 02 Znojmo 2, které zastupuje Bc. Marek Vodák, Pontassievská 14, Správa nemovitostí města Znojma, 669 02 Znojmo 2, a dle předložené dokumentace: *RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM OMÍTKOVÝCH A MALÍŘSKÝCH VRSTEV VSTUPNÍHO PROSTORU - SÁL PŘEDKŮ HRADU ZNOJMO, zpracovatel Libor Kocanda, MgA., IČO 5008441, Čechova 12, 170 00 Praha 7 - Bubeneč, termín zpracování 9.9.2020*, ve věci nemovitosti ve vlastnictví: Město Znojmo, IČO 00293881, Obroková 1/12, 669 02 Znojmo 2, **podle § 14 odst. 1** zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, toto **závazné stanovisko**:

Restaurování malířské výzdoby v Sále předků a ve dvou místnostech v 1. poschodí **zámku, Hradní 84/10, Znojmo**, na pozemku parc. č. 105 v katastrálním území Znojmo-město, okres Znojmo, kraj Jihomoravský, na území památkové rezervace Znojmo prohlášené Výnosem ministerstva kultury České socialistické republiky č. 16 417/87.VI/1 ze dne 21. prosince 1987, který je prohlášenou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod číslem 41253/7-6944, *dle předloženého výše uvedeného restaurátorského průzkumu*, se podle § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, považuje z hlediska státní památkové péče za přípustné, za splnění následujících podmínek stanovených v souladu s § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, které splní vlastník:

1. Restaurátorské práce provede osoba, která je držitelem povolení Ministerstva kultury České republiky (MKČR) pro restaurování.
2. Vlastník zajistí u restaurátora průběžnou dokumentaci provádění prací a vyhotovení závěrečné restaurátorské zprávy v souladu s § 10 odst. 4) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, nejlépe ve dvou vyhotoveních. Zprávu lze zpracovat dle Metodického listu NPÚ 4/2006 – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv.
3. V průběhu provádění prací bude OŠKaPP společně s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Brně (NPÚ) vykonávat kontrolní prohlídky a konzultace na místě, na které ho bude vlastník po dohodě s restaurátorem zvat. První konzultace se uskuteční před zahájením restaurátorských prací, za přítomnosti příslušného restaurátora. Další se uskuteční po dokončení jednotlivých etap prací, na základě dohody při předcházející konzultaci.
4. K ukončení akce vlastník přizve dodavatele prací, OŠKaPP a NPÚ a zajistí předání jednoho originálu závěrečné restaurátorské zprávy NPÚ. Po splnění tohoto bodu rozhodnutí budou práce považovány za ukončené.

Odůvodnění

Toto závazné stanovisko je vydáváno na základě žádosti vlastníka nemovitosti: Město Znojmo, IČO 00293881, Obroková 1/12, 669 02 Znojmo 2, které zastupoval Bc. Marek Vodák, Pontassievska 14, Správa nemovitostí města Znojma, 669 02 Znojmo 2, ze dne 18.9.2020.

Součástí podání byl výše uvedený restaurátorský průzkum vyhotovený v souladu s předcházejícím závazným stanoviskem č. 151/2020 ze dne 8.4.2020.

Po realizaci průzkumu se navrhuje provést rozšířený restaurátorský průzkum, který se zaměří na určení technologie jednotlivých materiálů a míru odstranění či ztenčení druhotných retuší a přemalby. Výsledky budou konzultovány s NPÚ a teprve poté bude přistoupeno k samotnému restaurování.

V Sále předků se navrhuje plošné očištění maleb štětci, čistícími houbami a opatrné odtupování destilovanou vodou. Statické trhliny a defekty v omítkových vrstvách budou obnaženy a zpevněny ethylsilikátem. U druhotných vysprávek v omítkových vrstvách a kotvícího systému klenby kovovými sponami bude provedena revize, nevhodné vysprávky budou odstraněny, upraveny nebo nahrazeny novým funkčním systémem. V místech, kde bude nutné provést výměnu kotvícího systému omítkových vrstev klenby, se doporučuje nahrazení kovových spon nerezovými vruty s podložkami, které budou zapuštěny pod pohledovou vrstvu omítkových vrstev.

Nevhodné retuše a plošné přemalby v ploše stěn a balustrády budou ztenčeny, odstraněny a to převážně mechanickým čištěním pomocí destilované vody lokálně podpořené kartáčky. Podle nutnosti budou dočištěny pomocí ethanolu, benátského mýdla aj., dle výsledků rozšířeného průzkumu. Zásah plošných tmelů a malířských rekonstrukcí z 20. let 20. století bude respektován v jeho výtvarné a technologické kvalitě (převážně se jedná o partie vysprávek hlavního centrálního výjevu klenby a části západní stěny). Plocha maleb bude lokálně konsolidována a to s důrazem na partie zemitých pigmentů a zbylých partií malby, kde dochází ke zpráskování barevné vrstvy. Partie, kde je větší podíl vápna se doporučuje pro jejich dobrou soudržnost nefixovat. Samotnému restaurování by mělo předcházet provedení zkoušek vhodného konsolidantu a jeho následné odsouhlasení s NPÚ. Technologicky se doporučuje použití konsolidantu na vodní bázi a s nároky na jeho reverzibilitu.

Statické trhliny a výdutě v omítkových vrstvách budou hloubkově injektovány vhodnou vápennou směsí. Stav omítkových vrstev narušených salinitou bude aktuálně řešen před samotným započítím restaurování a určen vhodný postup zamezení další degradace díla.

Defekty a trhliny omítkových vrstev budou tmeleny jemným vápenným štukem a lehce kletovány kovovými hladítky. Následně bude povrch tmelů opatřen tónovaným vápenným pačokem.

Retuše, popřípadě plošnější rekonstrukce monochromních pozadí budou provedeny práškovými minerálními pigmenty pojenými shodným materiálem, který bude užít ke konsolidaci barevné vrstvy. Samotné retuše budou provedeny s důrazem na rehabilitaci techniky barokní malby jako takové. Míra retuší historických grafitů by měly být ještě předmětem konzultací s NPÚ.

Statické trhliny a výdutě v omítkových vrstvách v první místnosti v 1. poschodí východního křídla, ve které jsou všechny čtyři stěny zdobeny krajnomalbou – plenérovými výjevy znojemských zákoutí (malba pravděpodobně pochází z konce 19. století nebo počátku 20. století), se navrhuje stabilizace hloubkovou injektáží vápennou směsí a následně společně s defekty v podkladových vrstvách vytmelení vápenným štukem vhodné frakce. Obrazy na stěnách a dekorativní malbu fabionu a stropu je nutné plošně očistit od druhotných depozitů a to suchou cestou pomocí štětců a čistícími houbami. Nevhodné či dožilé druhotné zásahy do malby se doporučuje částečně ztenčit pomocí destilované vody, technologicky a výtvarně uspokojivé retuše se doporučuje ponechat. Uvolněné barevné vrstvy je nutné lokálně konsolidovat. Samotnému restaurování by mělo předcházet provedení zkoušek vhodného konsolidantu a jeho následné odsouhlasení s NPÚ. Technologicky se doporučuje použití konsolidantu na vodní bázi s nároky na jeho reverzibilitu. Defekty a ztráty v barevné vrstvě se navrhuje následně retušovat minerálními pigmenty pojenými shodným materiálem, který bude užít ke konsolidaci barevné vrstvy. Dožilé monochromní nátěry lokálně odstranit, soudržné části pouze očistit štětci a následně v celé ploše nahradit novým vhodným nátěrem dle odsouhlasené barevnosti.

Ve větší obdélníkové místnosti v 1. poschodí, s řadou oken na východní stěně a se stěnami v celé ploše vymalovanými průhledy do parku (malba z 20. let 20. století), s malbou jejíž výtvarná kvalita je značně diskutabilní, je nutné statické trhliny a výdutě v omítkových vrstvách stabilizovat hloubkovou injektáží

vápennou směsí a následně společně s defekty v podkladových vrstvách vytmelit vápenným štukem vhodné frakce. Obrazy na stěnách následně plošně očistit od druhotných povrchových depozitů a to suchou cestou pomocí štětců a čistícími houbami. Uvolněné barevné vrstvy je nutné lokálně konsolidovat. Vzhledem k nízké výtvarné úrovni díla bylo zástupcem NPÚ odsouhlaseno navržené celoplošné zaplentování v současnosti prezentované krajinomalby, která svým působením vizuálně degraduje historický prostor. Před samotným přeplentováním malby, provedené pomocí japonského papíru či jemné netkané textilie, je nutné provést celoplošný nástřik separační vrstvou. Technologicky se doporučuje použití roztoku na vodní bázi s nízkou koncentrací a s nároky na jeho reverzibilitu. Jako lepicí složka plentovacího materiálu se doporučuje vodou rozpustná methylceluloza. Na tuto vrstvu zaslepené malby je možné následně použít slabší vrstvu sítěrky či malířský nátěr. Před zaslepením maleb je však nutné, provést kompletní konzervátorský zásah popsany výše, který zajistí zachování díla budoucím generacím.

Podle § 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelného bohatství státu. Péče státu o kulturní památky zahrnuje činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče v souladu se společenskými potřebami zabezpečují zachování, ochranu a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi mohou provádět fyzické osoby na základě povolení, které uděluje ministerstvo kultury. Restauračním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektující technickou a výtvarnou strukturu originálu.

V Sále předků jde o uměleckou malířskou výzdobu klenby a stěn freskovou výmalbou od malíře Jana Michaela Fisee, rodáka z tehdejšího Rakouského Nizozemí kolem roku 1720. Ve špaletách oken sálu jsou zobrazeny portréty českých panovníků a v medailonech pod kopulí je pak situována nástropní fresková galerie osobností habsburského rodu a alegorií Čech, Moravy a Slezska. Postavy žen v kopuli představují alegorie Svornosti a Slávy zemí Koruny české. Jedná se o cenný doklad výmalby interiéru centrální místnosti zámku z období změny funkce z objektu pevnostního charakteru – hradu na reprezentativní sídlo – zámek. Malby v místnostech v 1. poschodí pocházející z konce 19. století nebo počátku 20. století výraznou výtvarnou kvalitou nevykazují.

Jako podklad pro vydání závazného stanoviska si OŠKaPP v souladu s § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči vyžádal písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, kterou je pro územní obvod Znojmo Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně (NPÚ). Vyjádření obdržel dne 6.10.2020 (č. j. NPÚ 74816/2020, Mgr. Zoja Matulíková).

Ze skutečností uvedených ve vyjádření NPÚ vyplývá, že zamýšlený postup obnovy není v rozporu se zájmy ochrany kulturně historických hodnot a realizace dle předloženého postupu je při akceptování stanovených podmínek možná.

Účastník řízení byl vyzván k nahlédnutí do spisu v souladu s § 36 odst. 3 zákona o správním řízení. K nahlédnutí do spisu se účastník řízení ve stanoveném termínu nedostavil, seznámil se se spisem jehož obsah vzal na vědomí.

Na základě výše uvedeného došel OŠKaPP k závěru, že práce je možné dle předložených podkladů a za stanovených podmínek provést.

Předpokladem pro stanovení metody restaurování je poznání předmětu ochrany a stavu díla. K získání potřebných informací je proto nutný přiměřený průzkum adekvátními metodami s využitím soudobých technických možností za účelem zjištění rozsahu a charakteru poškození a použitých technologií.

OŠKaPP doporučuje, aby restaurátorská zpráva byla vypracována dle Metodického listu NPÚ – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv č. 4/2006, a aby byl restaurátor smluvně vázán k vedení restaurátorského deníku.

Je žádoucí, aby závěrečná zpráva byla zcela průkazná a měla náležitou vypovídací hodnotu. Je totiž svojí

povahou historickým pramenem k památce před restaurátorským zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií. Metodický list je vhodným obsahově vyčerpávajícím podkladem pro její zpracování.

Kontrolní prohlídky bude OŠKaPP vykonávat v rámci dozoru v souladu s § 29 odst. 2 pís. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Pro zabezpečení odborného dohledu nad prováděním prací v souladu s § 32 odst. 2 pís. g) zákona o státní památkové péči si OŠKaPP přizve k jednání NPÚ.

Přítomnost všech zainteresovaných při předání díla, odborné organizace, správního orgánu, dodavatele prací a vlastníka – investora, je nutná pro zajištění kvality prací a řádného ukončení restaurátorských prací včetně předání závěrečné restaurátorské zprávy v souladu se závazným stanoviskem. Je žádoucí odborné posouzení, včetně doporučení k převzetí díla, či naopak upozornění na případné nedodělky. Požadavek na odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy vlastníkovi a NPÚ má oporu v odstavci 9 § 14 zákona o státní památkové péči.

Vzhledem k tomu, že nejsou stanoveny žádné podmínky, které je povinen zastoupený sám osobně vykonat, je doručováno toto závazné stanovisko v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, pouze zástupci.

Závazné stanovisko je vydáváno v souladu s vyjádřením Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí může účastník podle § 81 odst. 1 správního řádu podat odvolání s náležitostmi uvedenými v § 82 správního řádu do 15 dnů ode dne jeho oznámení, poté co bylo vydáno (dle § 83 odst. 1 správního řádu).

Odvolání se podává dle § 86 odst. 1 správního řádu u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, tj. u odboru školství, kultury a památkové péče Městského úřadu Znojmo.

Nerozhodne-li OŠKaPP dle § 87 správního řádu, předá spis podle § 88 odst. 1 správního řádu odvolacímu správnímu orgánu, kterým je Krajský úřad Jihomoravského kraje, do 30 dnů ode dne doručení odvolání.

Ing. Alena Křivánková
vedoucí oddělení památkové péče

Příloha: Metodický list NPÚ

Obdrží:

Bc. Marek Vodák, Pontassievska 14, Správa nemovitostí města Znojma, 669 02 Znojmo 2

Zasílá se na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, Mgr. Zoja Matulíková, IČO 75032333, nám. Svobody 8, 601 54 Brno